

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku S.K.
przy uczestnictwie Miasta W., M.K.
i Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta m. W.
i Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 października 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 grudnia 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) stwierdza, że uczestnicy ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest

sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawca powołał się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), którym nadał formę pytań: „1) czy przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że poprzednicy i skarżący nie byli posiadaczami samoistnymi przedmiotowej nieruchomości jest zgodne z obowiązującymi przepisami i stanem faktycznym, 2) czy mimo zawarcia w dniu 7 września 1942 r. i potwierdzonej przez notariusza umowy na przeżycie z ówczesnymi właścicielami przedmiotowej nieruchomości jest podstawa, jak twierdzi Sąd, do uznania, że grunty stanowią spadek wakujący w rozumieniu przepisu art. 811 Kodeksu Napoleona, 3) czy odmowa dopuszczenia dowodu przed sądem drugiej instancji z przesłuchania świadków zgłoszonych przez skarżącego na okoliczność faktycznego władania nieruchomością, była merytorycznie i proceduralnie uzasadniona”.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Zagadnienie to należy sformułować oraz przedstawić argumentację juretyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen

prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy meriti stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytania sformułowane przez wnioskodawcę nie mają cech zagadnień prawnych w znaczeniu przytoczonym wyżej. Pozostają one w ścisłym związku z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w sprawie, które nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej i którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Udzielenie odpowiedzi na dwa pierwsze z postawionych przez wnioskodawcę pytań sprowadza się do prostej subsumpcji ustalonych faktów pod przepisy prawa regulujące kwestię nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie oraz pod przepisy o spadku wakującym. Udzielenie tej odpowiedzi traci przy tym na znaczeniu, skoro z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że poprzednik prawny wnioskodawcy po 1952 r. utracił posiadanie samoistne nieruchomości, której dotyczy wnioski. Gdyby zatem nawet okazało się, że termin zasiedzenia nie biegł przeciwko Skarbowi Państwa, lecz - jak wyjaśnił Sąd Okręgowy - bliżej nieustalonym osobom fizycznym, to nie mógł on upłynąć wcześniej niż 1 stycznia 1985 r., a wówczas poprzednik prawny wnioskodawcy nie był już posiadaczem nieruchomości.

Wnioskodawca powołał się też na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z „nierozważenia wszystkich podniesionych w apelacji podstaw (zarzutów) i wniosków”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania, wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość

naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie orzeczenia oczywiście nieprawidłowego. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi zatem do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i w jego uzasadnieniu wnioskodawca nie określił, które przepisy prawa materialnego lub procesowego zostały przez Sądy obu instancji naruszone w rażącym stopniu, co miałyby skutkować oczywistą wadliwością wydanego przez nie orzeczenia. Zarzuty skarżącego przytoczone w ramach podstaw skargi kasacyjnej, które - co trzeba zaakcentować - nie podlegają badaniu w ramach przedsądu, koncentrują się wokół ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie oraz prowadzącej do nich oceny dowodów, gdy tymczasem tego rodzaju zarzuty nie mogą być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c. i postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

as]

aj